

METODICKÝ LIST SH ČMS	PREVENTISTA SDH	OBEC
Téma: PLNĚNÍ POVINNOSTÍ OBCE NA ÚSEKU POŽÁRNÍ OCHRANY		
I. v samostatné působnosti (§ 29 odst. 1 zákona č. 133/1985 Sb. o požární ochraně (zákona o PO), ve znění pozdějších předpisů, NV č. 172/2001 Sb., ve znění NV č. 498/2002 Sb., k provedení zákona o PO):		
Vymezení povinnosti	odpovídající dokumentace, kterou vede obec	
<p>1. zřizuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce (JSDHO) a) vydat zřizovací listinu JSDHO, 1 x založit v dokumentaci o PO. V listině vymežit kategorii jednotky početní stav, základní vybavení technikou (příloha č. 4 vyhl. 247/2001 Sb., ve znění vyhl. č. 226/2005 Sb.) b) Vydat jmenovací dekret pro velitele JSDHO, stejnopis založit v dokumentaci PO obce. Velitele lze jmenovat jen se souhlasem HZS (musí mít k výkonu funkce odborné a osobnostní předpoklady a odbornou způsobilost),</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zřizovací listina JSDHO - stejnopis jmenovacího dekretu velitele - souhlasné stanovisko HZS ke jmenování velitele - kopie osvědčení o odborné způsobilosti (OZ) velitele 	
<p>2. udržuje akceschopnost JSDHO Podmínky akceschopnosti JSDHO: a) zajistit početní stav hasičů podle kategorie jednotky a schopnost uskutečnit výjezd v daném časovém limitu (v závislosti na kategorii JSDHO), b) hasiči mají osvědčení o odborné způsobilosti pro výkon funkce v JSDHO, kterou zastávají a mají zdravotní způsobilost (hasiči se podrobují pravidelným preventivním lékařským prohlídkám (vyhl. 352/2003 Sb.), c) v jednotce je prováděna pravidelná odborná příprava a d) je provozuschopná požární technika a věcné prostředky PO,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - doklad o určení kategorie JSDHO a stanovení početního stavu - kopie osvědčení o OZ velitele, strojníků, záznamy o odborné přípravě hasičů - doklad o zdravotní způsobilosti všech členů tj. doklad od lékaře - kopie technických průkazů od požární techniky a poslední platná STK, - záznamy o zkouškách dýchací techniky a ostatních věcných prostředků PO 	
<p>3. zabezpečovat odbornou přípravu (OP) členů JSDHO: OP členů JSDHO zabezpečuje velitel jednotky. K tomu zpracovává plán OP na celý rok a vede evidenci o účasti členů na OP. (Velitelé a strojníci se zúčastňují OP, kterou organizuje HZS-viz plnění povinností obcí v přenesené působnosti),</p>	<ul style="list-style-type: none"> - plán odborné přípravy (OP) na celý rok a evidence účasti členů na OP 	
<p>4. zabezpečuje materiální a finanční potřeby JSDHO a požární ochrany: Obec vyčleňuje ve svém rozpočtu finanční prostředky a) pro JSDHO: na nákup <u>věcných prostředků</u> JSDHO (hadice, armatury, vysílačky apod.), <u>ochranných prostředků</u> (zásahové obleky, obuv, přilby, rukavice apod.) a na zajištění <u>akceschopnosti techniky</u> (STK, pneu, PHM, akumulátory, baterie apod.), b) pro požární ochranu v obci: na vodní zdroje (zřizování, úpravy, opravy, kontroly), na svolávací prostředky např. sirény, na vybavení ohlašoven požárů, na preventivně výchovnou činnost (PVC) apod.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpočtová skladba obce na dané období 	
<p>5. zajišťuje péči o členy JSDHO, jestliže zasahují za ztížených podmínek nebo u déletrvajících zásahu na území obce: a) <u>ztížené podmínky</u>: používání speciálních ochranných prostředků (dýchací technika, protichemické oděvy) v nepřetržitě déle 30 minut = <u>poskytnout ochranné nápoje</u> b) <u>déletrvajících zásah</u>: provádí-li se zásah po dobu nejméně 2 hodin = <u>poskytnout ochranné nápoje</u> práce při zásahu po dobu 4,5 hodiny nepřetržitě = <u>poskytnout stravování</u> práce při zásahu po dobu více jak 12 hodin = <u>poskytnout místo pro odpočinek</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - doklady o poskytnuté péči, [odůvodnění k poskytnutí péče (podklad) vyplývá ze zprávy o zásahu jednotky] 	
<p>6. poskytuje náhradu ušlého výdělku členu JSDHO, který se ve své pracovní době účastnil zásahu, nařízeného cvičení nebo odborné přípravy Způsob poskytování náhrady ušlého výdělku členům JSDHO - § 22 Nařízení vlády 172/2001 Sb. ve znění NV 498/2002 Sb. (dále jen NV)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - doklady o použití st. dotace 	
<p>7. zabezpečuje a hradí pro členy JSDHO preventivní zdravotní prohlídky a) Nad rámec úkonů, které se provádějí při běžné preventivní zdravotní prohlídce a které jsou každému pojištěnci hrazeny zdravotní pojišťovnou ze zákona (§ 29 zák. č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění), vzniká potřeba uhradit jen úkony navíc, tj. zpravidla administrativní úkon lékaře při vyplnění dokladu o zdravotní způsobilosti pro žadatele a pro nositele dýchací techniky provedení spirometrie a EKG. Zdravotní prohlídku členu JSDHO provede jeho praktický lékař. b) Preventivní zdravotní prohlídky se u všech členů JSDHO zabezpečují 1 x za 2 roky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - doklady (vyplněné a lékařem potvrzené formuláře) o provedení preventivních lékařských prohlídek členů JSDHO 	

<p>8. zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení, zejména pro potřeby svého územního obvodu</p> <p>a) objekty požární ochrany – např. hasičská zbrojnice, sušák na hadice, pomocné sklady nářadí pro JSDHO, zařízení pro vyhlásování požárního poplachu (siréna v majetku obce, zvonice, apod.),</p> <p>b) požárně bezpečnostní zařízení – např. zařízení pro zásobování požární vodou (požární nádrže a další určené zdroje požární vody – vodoteče, rybníky, studny, vybrané podzemní a nadzemní hydranty na vodovodním řádu), - ke kontrolám provozuschopnosti otevřených zdrojů vody lze využít členy JSDHO nebo členy Sboru dobrovolných hasičů obce.</p>	<p>- doklady o výstavbě a údržbě; u hydrantů na vodovodním řádu doklady o provozuschopnosti, tj. o zkouškách průtočného množství a tlaku u hydrantů (ČSN 73 0873) prováděných oprávněnou osobou, u ostatních zdrojů vody doklady o ročních kontrolách stavu nádrží, příjezdových komunikací, sacích stanovišť, značení,</p>
<p>9. zpracovává stanovenou dokumentaci požární ochrany</p> <p>a) o zřízení JSDHO, požární hlídky nebo společné jednotky PO - § 12 NV</p> <p>b) řád ohlašovny požárů v obci – obsah řádu ohlašovny – viz § 13 odst. 1 a 2 NV; řád ohlašovny požárů se umísťuje v každé ohlašovně v obci, kontroluje se 1x za rok nebo po každém požáru či jiné mimořádné události v obci, zda odpovídá aktuálnímu stavu, příp. se provedou změny s vyznačením data kontroly resp. změn.</p> <p>c) dokumentace k zabezpečení preventivně výchovné činnosti (PVČ) na úseku PO v obci - § 14 NV. Pro účely naplňování úkolů v oblasti PVČ se doporučuje spolupracovat se sborem dobrovolných hasičů (SDH) v obci (pozn.:SDH není totéž co JSDHO ! SDH je součástí občanského sdružení na úseku PO – v Plzeňském kraji jde o Sdružení hasičů Čech, Moravy Slezska – SH ČMS. SDH má ustanoveného tzv. „preventistu“ pro kterého SH ČMS zabezpečuje odbornou přípravu v oblastech využitelných pro obec).</p> <p>d) Požární řád obce (PŘO) – obsah požárního řádu obce viz § 15 NV; PŘO se vyvěšuje na veřejně přístupném místě v obci, kontroluje se 1x za rok nebo po každém požáru či jiné MU v obci, zda odpovídá aktuálnímu stavu, příp. se provedou změny s vyznačením data kontroly resp. změn. K ověření PŘO vyhláší obec 1x za rok cvičný požární poplach, který se předem oznámí operačnímu středisku HZS.</p> <p>e) dokumentace obce k zabezpečení požární ochrany pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu – obsah dokumentace viz § 16 NV</p> <p>f) dokumentace k zabezpečení akcí, kterých se zúčastňuje větší počet osob</p>	<p>ad a)-zřizovací listina,</p> <ul style="list-style-type: none"> - smlouva, pokud se zřizuje společná JPO - stejnopis jmenovacího dekretu velitele JPO, - seznam členů JPO, - doklady o jejich odborné způsobilosti a zdravotní způsobilosti <p>ad b)- 1x se ukládá v dokumentaci PO obce</p> <p>ad c)- rozpracování témat,</p> <ul style="list-style-type: none"> - plán PVČ na rok - vyhodnocení PVČ akcí <p>ad d)- 1x se ukládá v dokumentaci PO obce</p> <p>ad e)- dokumentace podle § 16 NV se ukládá na obci</p> <p>ad f) vymezit druhy akcí, které se mohou v obci uskutečňovat a z hlediska podmínek požární bezpečnosti je bude obec regulovat. Současně stanoví jak, tj. způsob zabezpečení. Tuto problematiku lze vydat jako obecně závaznou vyhlášku obce.</p>
<p>10. zřizuje ohlašovnu požáru a další místa, odkud lze hlásit požár</p> <p>obec zřizuje potřebný počet ohlášoven požárů tak, aby bylo možno ohlásit požár z každé v místní části obce. Ohlašovna musí mít spojovací prostředky k ohlášení požáru na operační středisko HZS kraje a související dokumentaci – řád ohlašovny požárů (§ 13 NV). Vybrané ohlašovny v obci plní funkci místa, kam operační středisko HZS kraje ohlašuje požadavek na vyhlášení požárního poplachu pro místní jednotku, tj. tato ohlašovna má mít zajištěnou proškolenou stálou obsluhu se znalostí způsobu vyhlášení poplachu místní jednotce a jednotkám, zařazeným v I. stupni poplachu pro obec (výpis z požárního poplachového plánu kraje pro danou obec).</p> <p>Ohlašovna musí být označena tabulkou „OHLAŠOVNA POŽÁRŮ“, další místa, odkud lze hlásit požár tabulkou „ZDE HLAŠTE POŽÁR“ nebo symbolem tří čísla „150“</p>	<p>- kopie řádu ohlašovny (ohlášoven) požáru v obci se seznamem sil a prostředků v obci a seznamem důležitých tří čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - záznam o pravidelné aktualizaci viz bod 9 b) - seznam ohlášoven požárů a dalších míst, odkud lze hlásit požár
<p>11. Zabezpečuje zdroje vody pro hašení požárů a jejich trvalou použitelnost a stanoví další zdroje vody</p> <p>Obec ve spolupráci s velitelem JSDHO vytipuje zdroje vody pro účely hašení požárů a likvidaci jiných mimořádných událostí v obci a ve všech jejích částech. Zdroje vody musí splňovat podmínku dostatečného množství a kvality vody pro hasební účely, podmínku pro příjezd požární techniky v kterékoli roční době, vyhovujícího sacího stanoviště pro požární techniku, podmínku vzdálenosti k objektům v obci.</p> <p>Kontrolu všech náležitostí zdrojů vody z hlediska jejich trvalé použitelnosti je potřebné pravidelně, min. 1 x ročně fyzicky prověřovat, zjištěné nedostatky odstraňovat a provádět záznam o provedené prověře. Záznam ukládat v dokumentaci PO obce. Ke kontrole provozuschopnosti otevřených zdrojů vody možno využít členy JSDHO nebo SDH, působící v obci.</p> <p>Kontroly zdrojů vody v podobě podzemních nebo nadzemních hydrantů na vodovodním řádu mohou provádět jen osoby oprávněné k této činnosti a mající odpovídající technické vybavení k ověření tlaku a průtočného množství vody (ČSN 73 0873). O kontrole vyhotovují kontrolní doklad, který se ukládá v dokumentaci PO obce.</p> <p>Náležitosti požárních nádrží v obci upravuje ČSN 75 2411 s platností od dubna 2004.</p> <p>Dalšími zdroji požární vody mohou být vodoteče, studny, technologické nádrže apod., které vyhovují požadavkům na odběr vody pro účely jednotek PO.</p>	<p>- dokumentace o vybraných zdrojích požární vody v obci (seznam)</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokumentace o kontrole provozuschopnosti zdrojů vody - Seznam zdrojů požární vody pro účely hašení požárů v obci a ve všech jejích místních částech je součástí Nařízení kraje č. 2/2002 (jako příloha), který je potřebné pravidelně aktualizovat, tzn. zaslat informaci o změnách resp. stavu „beze změn“ na příslušný územní odbor (krajské ředitelství) HZS kraje. Informaci lze zaslat i elektronickou cestou.

II. v přenesené působnosti

§ 29 odst. 3 a 4 zákona o PO

1. obecní úřad (OÚ) zajišťuje účast velitelů a strojníků JSDHO na jejich odborné přípravě (odbornou přípravu velitelů a strojníků organizuje HZS kraje)	- obec vysílá velitele a strojníky na OP a dbá na jejich účast na této odborné přípravě, - obec vede přehled o platnosti osvědčení pro tyto funkce
2. zajišťuje úkoly požární ochrany pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu	- dokumentace podle § 16 NV se ukládá na obci
3. vybrané OÚ zabezpečují podle požárního poplachového plánu kraje hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech i mimo svůj územní obvod. Na krytí nákladů spojených se zásahem JSDHO mimo území zřizovatele lze uplatnit státní dotaci.	-týká se obcí, které zřizují JSDHO kategorie JPO II a JPO III. Vést doklady o použití státní dotace
4. vybrané OÚ zabezpečují akceschopnost JSDHO k zásahům mimo svůj územní obvod	- doklady o akceschopnosti JSDHO – viz podmínky akceschopnosti JSDHO

III. jako jiné právnické a podnikající fyzické osoby

§§ 4, 5, 6, 6a, 7 a 15 zákona o PO

Obec v rámci svého působení provozuje činnosti (administrativní provozy, školy a školská zařízení, hospodaření v lesích, kulturní zařízení apod.), které je ve smyslu zákona o PO nutno začlenit do některé z kategorií podle míry požárního nebezpečí (§ 4 zákona o PO) a v návaznosti na začlenění činností (bez zvýšeného požárního nebezpečí, se zvýšeným požárním nebezpečím, sporadicky s vysokým požárním nebezpečím) stanovit rozsah plnění povinností na úseku požární ochrany podle souvisejících ustanovení zákona o PO a jeho prováděcích předpisů.

Za účelem naplnění ustanovení zákona o PO a souvisejících právních a technických předpisů obcí **se obci doporučuje zajistit plnění povinností z nich vyplývajících osobou s odbornou způsobilostí (§ 11 zákona o PO).**

Zpracovat předepsanou dokumentaci požární ochrany podle § 15 zákona o PO a plnit podmínky požární bezpečnosti z ní vyplývající je obec povinna, stejně jako jiné právnické a podnikající fyzické osoby.

Ukládání a kontrola aktuálnosti dokumentace

Veškerá dokumentace o plnění úkolů na úseku požární ochrany v obci se ukládá takovým způsobem, aby byla k dispozici zejména orgánům krajů a obcí a kontrolním orgánům, zpravidla na obecním úřadě.

Ověření aktuálnosti dokumentace požární ochrany obcí, případně vyhodnocení její účinnosti provádí ten, kdo dokumentaci vydal (obec), a to jedenkrát ročně. Provedení ověření aktuálnosti dokumentace - na tuto dokumentaci vždy provést poznámku o aktualizaci s uvedením data a podpisem starosty obce.

VLASTNÍ POZNÁMKY

